

Zvířecí NEJ...

Prase divoké

Nejchytřejším zvířetem lesa není ani zdaleka moudrá sova či mazaná kmotra liška, ale prase divoké. Zvíře opředené nejrůznějšími mýty, bájemi a smyšlenkami. Zvíře s výborným čichem, od kterého bychom se my, lidé, mohli ledacos přiučít, alespoň co se chování ve skupině (společnosti) jednoho živočišného druhu týká. Vzorová je u divokých prasat i péče o mláďata a poslušnost mláďat vůči matce či starším tetičkám v tlupě. U divokých prasat dokonce existují i nám dobře známé mateřské školky a skupinky pěstounské péče. Ne nadarmo pak také poslední výzkumy jasně ukázaly, že prasata, a to i divoká, mají k nám lidem a naši inteligenci ze všech zvířat nejlíže.

Dnes je populace prasat divokých na území našeho kraje na svém vrcholu. Ne vždy a všude tomu však tak bylo. V Krkonošských pohádkách se dokonce o divočákovi v sedmdesátých letech mluví jako o veliké vzácnosti a mimořádné události, když se divoký pašík (kňour) zatoulal do Trautenberkova revíru. Možná se jednou budeme zase na divoké prase chodit dívat jen do ZOO, až si příroda sama jejich počty zreguluje nějakou nákazou.

Divoká prasata se dokonale přizpůsobila změnám krajiny, a dnes je potkáme nejen v přírodě, ale už i ve městech a v blízkosti lidských sídel. Limitujícím faktorem výskytu divokých prasat na lokalitě je jednoznačně přirozený přírodní kryt (rákosina, křoviska, pole s kukuřicí či řepkou – místa kde se mohou schovat), a také potravní zdroje (komposty, skládky, nepořádek). Naučila se velice rychle využívat našeho prostředí a ne vždy jsou vítanými sousedy. A tak jednou za čas, byť v pravidelných intervalech, se zejména v mediích probírá a řeší, zda jich není moc, zda nejsou lidem nebezpečná a jestli by se s tím nemělo něco dělat. Ve své podstatě je většina těchto debat a problémů uměle vyvolaná lidskou neznalostí a hloupostí. Z divokých prasat se dělají zákeřné bestie, které přepadají malé děti a důchodce, napadají volně pobíhající psy a ohrožují své okolí.

Vše je ještě umocněno tím, že divoké prase velice špatně vidí, respektive téměř nevidí. Na druhou stranu má ale velice dobrý čich a sluch. Proto, když ho vyplašíte, tak nejdříve stojí čelem k vám, poslouchá a číhá. K tomu si kolikrát pochrochtává a informuje ostatní, což v mnoha lidech evokuje

pocit, že je bude chtít napadnout a roztrhat. Ve své podstatě to ale s napadením nemá nic společného, jedná se pouze o snahu identifikovat, co se děje a kdo vlastně jste. Jakmile prase zjistí, že naproti němu stojí člověk, okamžitě se otáčí a mizí tak rychle, jako vy, když běžíte na opačnou stranu.

Ve skutečnosti prase divoké lidskou společnost nevyhledává a člověku se rádo vyhne. To platí i u bachyní vodících malá selata. Veškeré obavy a strach z napadení lidí divokým prasetem jsou zbytečné. Divoká prasata mají s lidmi jen ty nejhorší zkušenosti, a i když vám ryjí pod okny, tak si ho nepohladíte a ani ho nechyťte. Jediná výjimka, kdy může být divoké prase člověku nebezpečné, jsou případy, kdy je například sraženo autem, postřeleno či v nějaké mimořádné situaci. Většinou se jedná o stav, kdy zvíře nemůže uniknout, cítí se

ohroženo, má vnitřní zranění a strach. Tehdy pro vás může být nebezpečným soupeřem, ale i v takových případech byste ho museli jako první napadnout vy sami. To platí i v případě napadení psů. Ano, jsou známy případy, kdy prase nabere a odhodí či pokouše loveckého psa, ale zase platí, že to vše se stane, když je zvíře, anebo jeho mládě bezprostředně ohroženo a daleko od člověka a jeho přítomnosti. Jinak si buďte jisti, že divoká prasata o vás vědí většinou mnohem dříve než vy o nich.

Na závěr bych si dovolil už jen připomenout, že o divokých prasatech a jejich chování jsme už na stránkách Vítaného hosta psali v souvislosti s panem Bedřichem Taušem z Kladruhu. Ve vzpomínce na něj jeho manželka popisovala, jak si společně ochotili tlupu divokých prasat v místních lesích, a o jak chytrá zvířata se jedná. Celý článek najdete v podzimním vydání ročníku 2014.

V příštím vydání v lese zůstaneme a řeč bude o nejsilnějším tvorovi této planety a lesa.

■ Karel Makoň, DESOP Plzeň

